

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.9, No.4, 2014, pp. 65-79

O J E D

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต
กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

A COMPARATIVE STUDY OF CURRICULUM ADMINISTRATION IN THE ENGLISH PROGRAM
BETWEEN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION
COMMISSION IN BANGKOK AND PRIMARY SCHOOLS UNDER THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

นางซูวีตา มะขามทอง

Mrs.Suveeta Makhamthong

ผศ.ดร.จุไรรัตน์ สูดรุ่ง

Asst.Prof.Jurairat Sudrung, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ประชากร คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 12 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการศึกษานิเทศก์ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในลักษณะความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเหมือนของการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มี 5 ข้อ ดังนี้ 1)การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ 2)การจัดครูเข้าสอน 3)การจัดตารางสอน 4)การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และ 5)การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน 2) ความแตกต่างของการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มี 3 ข้อ ดังนี้ 1)การเตรียมบุคลากร 2)การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร และ 3)การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Suveeta.M@student.chula.ac.th

** อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: jurairat.s@chula.ac.th

ISSN .1904 - 4491

Abstract

The objective of this study was to compare the curriculum administration of English programs in primary schools under the Office of the Basic Education Commission in Bangkok and the Bangkok Metropolitan Administration. The population studied were 6 schools under the office of the basic Education commission in Bangkok and 6 schools under the Bangkok metropolitan Administration. Data were collected through interviews with 12 Directors, 12 assistant academic directors, 54 Academic heads and a supervisor. The research instruments were semi-structured interviews and document reviews. The information was analyzed by content analysis and presented in description.

The research findings were as follows: 1. The curriculum administration of English programs in primary schools of the two groups of schools was found to be similar in : 1) Curriculum analysis; 2) Assignment of teachers; 3) Scheduling; 4) Provision of teaching materials; 5) Program advertising to parents and communities. 2. The differences in the administration of English programs in primary schools of the two groups were : 1) Recruitment of teachers; 2) The provision of various facilities for the curriculum; 3) The supervision and evaluation of curriculum implementation.

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตร/โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

KEYWORDS: CURRICULUM ADMINISTRATION/ENGLISH PROGRAM

บทนำ

ทักษะที่สำคัญประการหนึ่งในยุคโลกาภิวัตน์ คือ ทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ ผู้ที่มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจะมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสามารถดำเนินชีวิต ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประเทศไทยนั้น เริ่มบรรจุภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 โดยกำหนดให้นักเรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในภายหลังภาษาอังกฤษได้แพร่ขยายไปยังการศึกษาทุกระดับ และได้มีการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษเป็นนวัตกรรมการศึกษาประเภทหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริม เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน และในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการเรียนการสอนในบริบทของความเป็นไทยผสมกับความเป็นสากล (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548)

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า English Program เป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนรายวิชาที่ไม่ใช่ภาษาไทย และรายวิชาสังคมศึกษา บางสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทยและเอกลักษณ์ไทย โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษนั้น เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 58 ที่ว่าด้วยการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาที่เรียกว่า All For Education เป็นการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่และผู้ปกครองให้มีทางเลือกทางการศึกษามากขึ้น

และร่วมมือกันในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามปรัชญาของระบบการศึกษา ตามเป้าหมายของวาระแห่งชาติว่าด้วยการสร้างความสามารถแข่งขันให้กับคนไทย (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548)

โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานครนั้น ได้เริ่มดำเนินการจัดหลักสูตรตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษขึ้นในปีการศึกษา 2547 จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศ และในปีการศึกษา 2551 ได้ขยายโอกาสเพิ่มอีกจำนวน 2 แห่ง คือ โรงเรียนพญาไท และโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ จนกระทั่งในปัจจุบันได้ขยายโอกาสเพิ่มอีกจำนวน 3 แห่ง คือ โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) และโรงเรียนวัดอัมรินทร์ทาราม รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 แห่ง สำหรับค่าใช้จ่าย อัตราเล่าเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยปกติโรงเรียนสังกัดรัฐบาลจะมีอัตราค่าเล่าเรียนเริ่มต้นตั้งแต่ 35,000 บาทต่อปี และโรงเรียนสังกัดเอกชนจะมีอัตราค่าเล่าเรียนสูงกว่า สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครที่จัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ได้เริ่มมีการจัดหลักสูตรตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษขึ้นในปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 แห่ง คือ โรงเรียนวัดมเหยงคณ์พาราม ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และโรงเรียนวัดเบญจมบพิตร ต่อมาได้ขยายโอกาสเพิ่มอีกจำนวน 4 แห่ง คือ โรงเรียนสวัสดิวิทยา โรงเรียนวัดภาชี โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย และโรงเรียนวัดดอน จนกระทั่งในปัจจุบันได้มีการขยายโอกาสเพิ่มในปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้นจำนวน 18 แห่ง (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร, 2556) การเปิดหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าเครื่องแบบ และค่าอาหารกลางวัน โดยมีอุดมการณ์ที่ชัดเจนว่าต้องการให้ครอบครัวที่มีฐานะระดับปานกลางถึงระดับยากจนได้มีโอกาสเข้ารับการเรียนการสอนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และยังขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเด็กที่ยากจนจริง ๆ อีกด้วย

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษนั้นนับว่าเป็นการจัดการศึกษาแนวทางใหม่ที่เป็นทางเลือกหนึ่งที่ดีให้กับเด็กไทยได้มีโอกาสพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการเรียนเนื้อหา (Content) ของสาระวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ผสมผสานความเป็นไทยและความเป็นสากลบนพื้นฐานของขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามของไทย (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2548) ซึ่งต่างจากการศึกษาระบบนานาชาติ (International Education) ที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสากล ดังนั้นการจัดหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษนั้นจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่นั้นควรคำนึงถึงการบริหารหลักสูตร ซึ่งการบริหารหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล และคณะ, 2545) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบเขตงานบริหารหลักสูตรที่กำหนดโดย ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรว่าจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรและการสอนครั้งนี้มีเป้าหมายที่แท้จริงคืออะไร และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนและชุมชนเพียงไร ทางโรงเรียนมีความพร้อมต่อการนำหลักสูตรมาปรับใช้อย่างไรบ้าง วัสดุประกอบหลักสูตรและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาหลักสูตรนี้จะจัดหาได้อย่างไร และโดยวิธีใด งบประมาณและอาคารสถานที่พอเพียงหรือไม่ การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะทำให้โดยวิธีใด จึงจะทำให้เข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง การนำหลักสูตรไปใช้ว่าตัวหลักสูตรจะพัฒนาขึ้นมาดีเลิศเพียงใด ถ้าการใช้หลักสูตรขาดความเข้าใจและความไม่พร้อม การพัฒนาหลักสูตรไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554)

2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

การเตรียมบุคลากรมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาหลักสูตรและใช้หลักสูตร ซึ่งในที่สุดจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและใช้หลักสูตรแบบอิงมาตรฐานให้ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาจะต้องเตรียมและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เน้นการสร้าง ความเข้าใจ แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง การวัดประเมินผลโดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การฝึกทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวถึง ขั้นตอนการเตรียมและพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1. มอบหมายให้มีคณะทำงานด้านการเตรียมบุคลากร ซึ่งต้องดำเนินงานและมีบทบาทในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. ประเมินความต้องการ ความจำเป็นในการเตรียมบุคลากร และวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้เป็นรูปธรรม ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

3. ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามแผน ซึ่งอาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะ เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน โดยเฉพาะเน้นการพัฒนาครูผู้สอนซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูจะต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร และการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุเป้าหมาย

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีมุม หรือศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

5. ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้าอบรม แลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจะต้องเป็นที่ปรึกษาของครูในกรณีที่มีปัญหาทางด้านวิชาการหรือบริหารจัดการ และควรจัดให้มีการประชุมเพื่อแก้ปัญหา ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสวงหาวิธีการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

3. การจัดครูเข้าสอน

การจัดครูเข้าสอนเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นสำคัญ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการออกแบบหลักสูตร และการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม ระยะเวลา ระดับของเนื้อหา ความรู้ความเข้าใจ ทักษะความชำนาญของผู้สอนแต่ละคน โลกทัศน์ความเชื่อ ค่านิยม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยนำมาซึ่งความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร การมองตนเองของผู้สอนในฐานะบุคคล ห้องเรียนทั้งสถานศึกษา ชุมชน สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยต่อการรับรู้ในบริบท

ต่างๆ ของการใช้หลักสูตร รวมทั้งการสนับสนุนและเอื้ออำนวยในการใช้หลักสูตรจากฝ่ายบริหาร ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554)

4. การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอน คือ การจัดตารางเพื่อกำหนดวิชาและเวลาเรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน การจัดตารางสอนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (รุจิรี ภูสาระ, 2551) คือ ตารางสอนแบบตายตัว (Block Schedule) เป็นตารางที่มีช่วงเวลาเรียนเท่ากันหมดไม่ว่าจะเรียนวิชาใด การจัดช่วงเวลาเรียนอาจเรียกเป็นคาบหรือชั่วโมง การจัดตารางสอนแบบนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้วิชาต่างๆ ควรใช้เวลาเท่าๆ กัน ตารางสอนแบบนี้จึงค่อนข้างขัดต่อหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก และตารางสอนแบบยืดหยุ่น (Flexible Schedule) เป็นการจัดตารางที่ไม่กำหนดตายตัวว่าจะมีกี่คาบ การจัดตารางแบบนี้มาจากความคิดที่ว่าเนื้อหาวิชากิจกรรมต่างๆ ใช้เวลาและความพยายามในการเรียนต่างกัน เป็นการจตตารางที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน

5. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นนั้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ในการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นต่อครูผู้สอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสื่อต่าง ๆ ที่จัดทำหรือจัดหาเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเชื่อมั่นได้ว่าให้สาระการเรียนรู้ที่ถูกต้อง มีความหมาย ดังนั้นผู้บริหารต้องมีการสำรวจความต้องการที่จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อจัดเตรียม จัดซื้อไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ทันกับความต้องการใช้ของครูผู้สอน วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำแผนและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณ์ญาณในการเลือกใช้สื่อและแหล่งความรู้ โดยเฉพาะหนังสือเรียนควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตลอดช่วงชั้น สื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ

6. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร เป็นเรื่องที่ผู้บริหารของหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องวางแผนและดำเนินการจัดหาและจัดเตรียมตั้งแต่เนิ่น ๆ เพื่อที่จะได้ทันเวลาที่นำหลักสูตรไปใช้ ตัวอย่างเช่น อาคารสถานที่ ที่งบประมาณ การบริการห้องสมุด เป็นต้น รุจิรี ภูสาระ (2551) ได้กล่าวถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ไว้ดังนี้

1. การจัดอาคารสถานที่ที่เป็นห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ก็ควรจัด เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการยืดหยุ่นเป็นสำคัญ และควรจัดห้องต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

2. การจัดเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย จะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า และคาดการณ์ไว้ด้วยว่า ถ้าหากไม่ได้รับงบประมาณที่ได้วางแผนไว้จะอย่างไร การวางแผนงบประมาณจะต้องอาศัยความรอบคอบ และใช้หลักวิชา ปัญหาการวางแผนงบประมาณก็คือ จะใช้เงินอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

3. การบริการห้องสมุด ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนและการพัฒนาความรู้ของทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน โดยห้องสมุดจะเป็นศูนย์กลางของแหล่งเรียนรู้หรือแหล่ง

วิทยาการทั้งปวง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาหาข้อมูลหรือความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง การบริการจัดการห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน โดยจัดหาเอกสารอ้างอิง การใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัย ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการอ่าน เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้มีการบริการห้องสมุดที่ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการ

7. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดศึกษา เพื่อเป็นการช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ และควรต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศ คือ การให้คำแนะนำช่วยเหลือไม่ใช้การคอยตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด ซึ่ง กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้กล่าวว่า ในการดำเนินงานต่าง ๆ ฝ่ายบริหารจะต้องมีการติดตามกำกับงานโดยมีจุดมุ่งหมาย กระตุ้น สนับสนุน ช่วยเหลือให้กำลังใจและแก้ปัญหาปฏิบัติ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

8. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อการสื่อสารสองทาง และเสริมสร้างให้ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจ และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร ป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด ขจัดและลดสาเหตุแห่งการขัดแย้งต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายการดำเนินการใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น การจะเลือกใช้วิธีการประชาสัมพันธ์อย่างใดนั้นต้องดูองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ เป็นต้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ ควรให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรหรือข้อมูลต่างๆ ที่ต้องการประชาสัมพันธ์ให้ทราบ จะมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร และจะมีผลต่อบทบาทและหน้าที่ของเขาอย่างไร

ในปัจจุบันการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษเป็นการบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์กว้าง ๆ ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะในเรื่องของหลักสูตรซึ่งกระทรวงศึกษาธิการยังไม่มีตัวอย่างของหลักสูตรสถานศึกษา แบบเรียน และสื่อการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นแนวทางให้กับโรงเรียนอย่างเป็นทางการ ทำให้ในรายละเอียดทางปฏิบัติยังคงเป็นไปตามลักษณะความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ความพร้อมในด้านทรัพยากรและศักยภาพของโรงเรียน อาคารสถานที่ ลักษณะชุมชน และผู้เรียนที่หลากหลาย (วิรุณช ปิณฑวนิช, 2547) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสองสังกัดดังกล่าวได้มีการจัดหลักสูตรตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบ Mini English Program : MEP ที่มีหน่วยงานต้นสังกัดต่างกันแต่มีการใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษเหมือนกันว่ามีการจัดการศึกษาและการบริหารหลักสูตรเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนอื่น ๆ ตามโครงการนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 12 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน ศึกษานิเทศก์โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 54 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ได้แก่ 1) การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ 2) การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน 3) การจัดครูเข้าสอน 4) การจัดตารางสอน 5) การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 6) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร 7) การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 8) การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ฉบับที่ 2 แบบศึกษาเอกสาร เอกสารที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เอกสารการดำเนินงานของโรงเรียน เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารการนิเทศ ติดตามและการประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษาขอความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้เสนอต่อโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงาน การศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 12 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร และการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง

2. แบบศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.26 มีอายุระหว่าง 25 – 35 ปี มากที่สุด คิด เป็นร้อยละ 34.21 รองลงมา คือ 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.95 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มาก ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.79 ด้านวุฒิทางการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มาก ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.15 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 35.53 และระยะเวลาที่ปฏิบัติ หน้าที่ในโรงเรียนนี้ พบว่า ระยะเวลาระหว่าง 1 – 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.84 รองลงมา คือ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.40

2. การบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต กรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2.1 การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบ หลักสูตรต่าง ๆ

การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ นั้น พบว่า ทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีการดำเนินการแตกต่างกัน โดยโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจะดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ เองภายในโรงเรียน มีบางโรงเรียนที่ให้บริษัทเอกชน จัดส่งครูต่างชาติเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครนั้นสำนัก

การศึกษากรุงเทพมหานครจะเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด โดยจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทั้งครูไทยและครูต่างชาติ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 และหลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษ โดยนำมาจัดเป็นโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำหนดเป็นโครงสร้างรายวิชา เพื่อนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดทำแผนการสอน

2.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

2.2.1 วิธีการรับสมัครและคัดเลือกครู

การรับสมัครและคัดเลือกครูเพื่อสอนในหลักสูตรภาษาอังกฤษนั้น พบว่า ทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีความแตกต่างกัน โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจะดำเนินการ รับสมัครเองและคัดเลือกเอง ยกเว้นครูต่างชาติที่ใช้ครูจากบริษัทเอกชนที่จัดหาครูต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและเพื่อลดปัญหาของการหาครูต่างชาติ โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกนั้น ครูไทยส่วนใหญ่โรงเรียนคัดเลือกตามวิชาเอก มีความสามารถและมีประสบการณ์ในการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ส่วนครูต่างชาตินั้นใช้วิธีคัดเลือกบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนต่างๆ และระบุคุณสมบัติของครูต่างชาติให้ตรงตามที่ครูสุภาพกำหนด โดยโรงเรียนส่วนใหญ่จะระบุให้เป็นครูเจ้าของภาษา (Native Speakers) หรือชาติยุโรปที่ต้องผ่านการทดสอบ TOEFL หรือ TOEIC หรือ IELTS ที่กำหนด แต่ต้องไม่ใช่ครูชาติฟิลิปปินส์ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครนั้นครูต่างชาติโรงเรียนไม่สามารถเลือกครูเองได้เนื่องจากทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครจะเป็นผู้ดำเนินการรับสมัครและจัดครูส่งมาให้กับทางโรงเรียนปีละ 1 คน จากปีที่เริ่มจัดหลักสูตรจนครบ 6 ปีการศึกษา ส่วนครูไทยโรงเรียนคัดเลือกครูที่เป็นครูประจำการของโรงเรียนตามอัตรากำลังที่มีอยู่ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่สำหรับครูต่างชาติ นั้น คือ ครูต่างชาติที่ได้มาไม่ใช่เป็นเจ้าของภาษา (Native Speakers) และยิ่งพบว่าครูต่างชาติเปลี่ยนบ่อย เนื่องจากอัตราค่าจ้างและค่าตอบแทนน้อย ครูต่างชาติขาดความเข้าใจในวิธีการจัดการเรียนการสอน และมีปัญหาเรื่องวัฒนธรรมการทำงานในบริษัท สังกัดไทย บางครั้งเงินเดือนล่าช้าซึ่งเกิดจากระบบเบิกจ่ายจากต้นสังกัดเนื่องจากครูต่างชาติจะได้รับอัตราค่าจ้างจากสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครโดยตรง ทำให้ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน บางครั้งโรงเรียนหรือหน่วยงานศึกษานิเทศก์แก้ปัญหาโดยการสำรองจ่ายไปก่อน

2.2.2 การเตรียมบุคลากร

พบว่า ในการจัดเตรียมบุคลากรของทั้งสองกลุ่มโรงเรียนนั้นมีความคล้ายคลึงกันในส่วนของกิจกรรมที่จัด แต่ต่างกันที่ผู้จัด โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยโรงเรียน ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครทางสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครจะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้โดยจัดภายนอกโรงเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน

ในการจัดครูเข้าสอน สรุปได้ว่า ทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ และครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน และยิ่งพบว่า ทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีการจัดครูเข้าสอนโดยให้ครูต่างชาติสอนคู่กับครูไทย โดยครูต่างชาติมีหน้าที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งครูไทยจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่เรียนไม่ทันหรือไม่เข้าใจ แต่พบว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอน โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครมีเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอน คือ ครูไทยส่วนใหญ่ จะจัดครูเข้าสอนตามวิชาเอกเป็นหลัก ส่วนครูต่างชาตินั้นโดยส่วนใหญ่โรงเรียนจัดตารางสอนแล้วส่งไปให้กับ ทางบริษัทเอกชนที่จัดส่งครูต่างชาติรับทราบเพื่อจัดครูตามตารางสอน ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก การศึกษากรุงเทพมหานครมีการจัดครูไทยตามอัตรากำลังที่มีอยู่ ส่วนครูต่างชาติสำนักการศึกษาจัดส่งมาให้ ส่วนใหญ่ทั้งครูไทยและครูต่างชาติมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงตามวิชาเอก ทางโรงเรียนจึงต้องมีการจัดครูเข้าสอน ตามความสามารถ หรือประสบการณ์ในการสอน หรือจัดตามความสมัครใจ และความถนัดของครูผู้สอน โดย สอบถามจากครูผู้สอนเองทั้งครูไทยและครูต่างชาติ

2.4 การจัดตารางสอน

พบว่า ในการจัดตารางสอนของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มโรงเรียนนั้นในภาพรวมเหมือนกัน แต่จะ มีความแตกต่างกันในเรื่องของการจัดคาบเรียนสอนเสริมเป็นภาษาไทยโดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะมีการจัดคาบเรียนเพิ่มอีก 60 นาที หลังเลิกเรียน แต่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จะมีการจัดให้กับกลุ่ม ของนักเรียนที่เรียนไม่ทันโดยเฉพาะ โดยใช้เวลาส่วนใหญ่หลังเลิกเรียน และปิดเทอม ซึ่งจำนวนคาบเรียนที่ครู ต่างชาติและครูไทยได้รับนั้นมีความแตกต่างเล็กน้อย โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจะจัดตารางสอนให้กับครูต่างชาติสอนคู่กับครูไทยเป็นจำนวน เฉลี่ย 18 – 20 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครจะจัด ตารางสอนให้กับครูต่างชาติสอนคู่กับครูไทยเป็นจำนวนเฉลี่ย 18 – 22 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียน มีจำนวนครูต่างชาติและครูไทยจำกัด

2.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

พบว่า ในเรื่องการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนนั้นทั้งสองกลุ่มโรงเรียนได้ มีการจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำเอกสารและสื่อการ เรียนการสอน และมีระบบจัดเก็บและการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกัน โดยหนังสือเรียนหรือแบบเรียนที่เป็นภาษาอังกฤษนั้นทั้งสองกลุ่มโรงเรียนจะใช้เป็นของประเทศสิงคโปร์ เหมือนกัน จะต่างกันที่ผู้ดำเนินการจัด โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครทางโรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการเอง ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก การศึกษากรุงเทพมหานคร ทางสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครจะเป็นผู้สนับสนุนและดำเนินการจัดให้ จึงมัก พบปัญหาในเรื่องของการดำเนินการจัดส่งวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมายังโรงเรียนล่าช้า ซึ่ง โรงเรียนมีการแก้ปัญหาโดยใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนของเดิมที่มีอยู่ ซึ่งไม่เพียงพอต่อจำนวน นักเรียน

2.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

พบว่า ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรของทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมี ความแตกต่างกันในเรื่องการจัดสภาพห้องเรียน โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจัดเป็นห้องปรับอากาศ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมกว่า ห้องเรียนหลักสูตรปกติ ส่วนในโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จัดสภาพห้องเรียน เหมือนกับหลักสูตรปกติ และพบปัญหาบ้างในเรื่องของจำนวนห้องไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณในการบริหาร หลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของทั้งสองกลุ่ม โรงเรียน มีที่มาแตกต่างกัน โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน

เขตกรุงเทพมหานคร ได้รับงบประมาณจากการเก็บค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมจากผู้ปกครองโดยเก็บค่าเล่าเรียน 35,000 บาท/ปี และเงินนอกงบประมาณในลักษณะเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ โดยการแยกบริหารเฉพาะหลักสูตรภาษาอังกฤษ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน และบริหารงบประมาณโดยการใช้ร่วมกันทั้งสองหลักสูตร ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการเตรียมงบประมาณ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนโดยจัดทำแผนการใช้งบประมาณส่งให้กับสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณา

2.7 การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

พบว่า โรงเรียนทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีการนิเทศการสอนในชั้นเรียน ติดตามและประเมินผล โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งครูต่างชาติจะมีการนิเทศเพิ่มโดยผู้ประสานงานจากบริษัทที่จัดส่งมา และศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการใช้กิจกรรมนิเทศไม่แตกต่างกัน แต่จะต่างกันที่การให้ขวัญและกำลังใจ โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร จะมีการเพิ่มเงินเดือนแก่ครูที่มีการประเมินที่ดี ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จะมีการยกย่องเชิดชูเกียรติและเผยแพร่ ปัญหาที่พบ คือ การนิเทศโดยศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครมีบทบาทลดลง เนื่องจากจำนวนของโรงเรียนที่จัดหลักสูตรโครงการนี้มีเพิ่มขึ้น ทำให้ศึกษานิเทศก์ต้องรับบทบาทมากขึ้นในการกระจายการนิเทศ

2.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

พบว่า ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของทั้งสองกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร มีผู้รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ จัดให้มีการประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง จัดให้มีป้ายนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและประชาสัมพันธ์ลงในเว็บไซต์ของโรงเรียนหากแต่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่มีการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการได้ ส่วนระยะเวลาที่โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ เปิดภาคเรียน ก่อนปิดภาคเรียนปลายปี และระหว่างปีมีการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์โรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสนใจประเด็นที่มีความแตกต่างในการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ การเตรียมบุคลากร การจัดส่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร และการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การเตรียมบุคลากร

ในการดำเนินการจัดหาครูต่างชาติเพื่อสอนในหลักสูตรภาษาอังกฤษนั้น โรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีการดำเนินการแตกต่างกันอย่างชัดเจน การรับสมัครและคัดเลือกครู พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจะดำเนินการรับสมัครและคัดเลือกครูชาวไทยที่สอนคู่กับครูชาวต่างชาติเอง ยกเว้นครูต่างชาติที่ใช้ครูจากบริษัทเอกชนที่จัดหาครูต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและเพื่อลดปัญหาของการหาครูต่างชาติ โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกนั้น ครูไทยส่วนใหญ่โรงเรียนคัดเลือกตามวิชาเอก มีความสามารถและมีประสบการณ์ในการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ส่วนครูต่างชาตินั้นใช้วิธีคัดเลือกบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดการเรียนรู้อังกฤษให้กับโรงเรียนต่างๆ และระบุคุณสมบัติของครูต่างชาติให้ตรงตามที่ครูสภากำหนด โดยโรงเรียนส่วนใหญ่จะระบุให้เป็นครูเจ้าของภาษา

(Native Speakers) หรือชาติยุโรปที่ต้องผ่านการทดสอบ TOEFL หรือ TOEIC หรือ IELTS ที่กำหนด แต่ต้องไม่ใช่ครูชาติฟิลิปปินส์ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครนั้น ครูต่างชาติทางสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครจะเป็นผู้ดำเนินการรับสมัครและจัดครูส่งมาให้กับทางโรงเรียน ส่วนครูไทยโรงเรียนคัดเลือกครูที่เป็นครูประจำการของโรงเรียนตามอัตราค่าจ้างที่มีอยู่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครใช้วิธีการรับครูต่างชาติโดยผ่านบริษัทเอกชนที่จัดหาครูนั้นจะช่วยลดปัญหาในเรื่องของการขาดครู หรือครูต่างชาติหยุดกะทันหันได้ ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาดังกล่าว ทางบริษัทจะจัดครูแทนได้ทันที และโรงเรียนจะได้ครูต่างชาติที่ตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งหากโรงเรียนมีการรับครูต่างชาติเองอาจจะประสบปัญหา การเข้า-ออกสูง มีการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง เรียกค่าจ้างสูง และมักย้ายไปโรงเรียนที่ให้ค่าจ้างสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวภา จันทรสงค์ (2547) ที่พบปัญหาในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากโรงเรียนรัฐบาลจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบการจ้าง ค่าตอบแทนของกรมบัญชีกลาง ทำให้ไม่สามารถจ้างค่าจ้างได้มากพอ และเกิดปัญหาการถูกซื้อตัวครูต่างชาติจากโรงเรียนรัฐบาลไปสอนในโรงเรียนเอกชนที่สามารถจ่ายค่าตอบแทนได้มากกว่า ทำให้เกิดปัญหาการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนบ่อยและทำให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน และด้านโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักงานศึกษาคควรจะให้โอกาสแก่โรงเรียนในการได้พิจารณาเลือกรับครูทั้งครูไทยและครูต่างชาติ และจัดส่งหรือเพิ่มจำนวนครูไทยและครูต่างชาติให้กับโรงเรียนที่ขาดครู หากมีความเป็นไปได้ควรจัดส่งครูทันทีเมื่อโรงเรียนขาดครู ดังนั้น การที่โรงเรียนที่สอนเป็นภาษาอังกฤษทำการคัดเลือกให้ได้ครูต่างชาติที่มีความรู้ความสามารถนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ จึงควรมีวิธีที่สรรหาครูต่างชาติที่หลากหลาย ดังที่ อัญชลี เกษสุริยงค์ (2546) ได้กล่าวว่า การสรรหาครูต่างชาติที่มีความสามารถจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาสำหรับหลายโรงเรียน ดังนั้น การสรรหา การจัดสวัสดิการสำหรับครูต่างชาติจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง และผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครประสบปัญหาเกี่ยวกับครูต่างชาติ คือ ครูต่างชาติที่ได้มาไม่ใช่เป็นเจ้าของภาษา (Native Speakers) และผลการวิจัยยังพบว่า ครูต่างชาติเปลี่ยนบ่อย เนื่องจากอัตราค่าจ้างและค่าตอบแทนน้อย ครูต่างชาติขาดความเข้าใจในวิธีการจัดการเรียนการสอน และมีปัญหาเรื่องวัฒนธรรมการทำงานในบริบทสังคมไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัดหรือโรงเรียนควรมีการจัดประชุมชี้แจงให้ครูต่างชาติได้รับทราบถึงรายละเอียดของอัตราค่าจ้างและค่าตอบแทนที่จะได้รับตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดก่อนที่จะดำเนินการจ้าง นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนอาจจะมีสวัสดิการเพิ่มเติมในด้านอื่น ๆ บ้างตามสมควร หน่วยงานต้นสังกัดหรือโรงเรียนอาจจะมี การส่งไปฝึกอบรมจากสถาบันภาษาเพิ่มเติม

2. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

พบว่า ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรของทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีความแตกต่างกันในเรื่องการจัดสภาพห้องเรียน โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครจัดเป็นห้องปรับอากาศ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมกว่าห้องเรียนหลักสูตรปกติ ส่วนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จัดสภาพห้องเรียนเหมือนกับหลักสูตรปกติ และพบปัญหาบ้างในเรื่องของจำนวนห้องไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณในการบริหารหลักสูตร โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของทั้งสองกลุ่มโรงเรียน มีที่มาแตกต่างกัน โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับงบประมาณจากการเก็บค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมจากผู้ปกครองโดยเก็บ ค่าเล่า

เรียน 35,000 บาท/ปี และเงินนอกงบประมาณในลักษณะเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ โดยการแยกบริหาร เฉพาะหลักสูตรภาษาอังกฤษ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้รับ งบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน และบริหารงบประมาณโดยการเข้าร่วมกัน ทั้งสองหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีการดำเนินการที่เหมาะสมตามศักยภาพของ โรงเรียน เนื่องจากด้วยปัจจัยด้านงบประมาณของทั้งสองกลุ่มโรงเรียนซึ่งมีความต่างอย่างชัดเจน เรื่องของสิ่ง อำนวยความสะดวกในห้องเรียนจึงมีความแตกต่างกัน ในการจัดหลักสูตรในโรงเรียนสองภาษาต้องจัดให้มี แหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลายและเพียงพอ ทั้งในโรงเรียนและนอก โรงเรียน รวมถึงการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ และควรจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับ วิสัย วงษ์ใหญ่ (2554) ที่ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการ เรียนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น สภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนก็จะเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

ด้านงบประมาณเป็นข้อค้นพบที่น่าสนใจมาก โดยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณในการบริหารหลักสูตรของ โครงการนี้จากการเก็บค่าเล่าเรียน 35,000 บาท/ปี และเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ มีการบริหาร งบประมาณโดยการแยกบริหารจากหลักสูตรปกติ และโรงเรียนมีอำนาจในการบริหารและจัดสรรงบประมาณ ภายในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนที่จะเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนสังกัดนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพด้านการเรียน และต้องมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางการเงินที่สามารถสนับสนุนได้ โดยหากนักเรียนที่มีศักยภาพด้านการ เรียน แต่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางการเงินที่ไม่สามารถสนับสนุนได้ จะไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาใน โรงเรียนสังกัดนี้ ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครจัดโครงการนี้ขึ้นมาโดย ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน และบริหารงบประมาณโดยการเข้าร่วมกันทั้งสองหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางฐานะการเงิน แต่มีศักยภาพในการเรียนหลักสูตรนี้ โดยมีอุดมการณ์ที่ชัดเจนว่าต้องการให้เด็กทุกคนที่มีศักยภาพด้านการ เรียนได้มีโอกาสเข้าเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ที่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในภาษาอังกฤษ และเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและเพื่อเป็นการยกระดับการศึกษาในประเทศไทย และ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษอีกทางหนึ่ง และผลการวิจัย พบว่า ในการบริหาร หลักสูตรตามโครงการนี้ ทั้งสองกลุ่มโรงเรียนมีการดำเนินการตามกระบวนการบริหารหลักสูตรที่ควร จะดำเนินการเหมือนกัน อาจจะมีแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้เนื่องจาก ศักยภาพในด้านงบประมาณ

3. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต กรุงเทพมหานครมีการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน โดยเน้นการ นิเทศการสอน ซึ่งครูต่างชาติจะมีการนิเทศการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญจากบริษัทเอกชนที่จัดส่งมา แต่การนิเทศ จากหน่วยงานภายนอกมีน้อย ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครมีการ ดำเนินการนิเทศทั้งภายในและได้รับการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การดำเนินการ นิเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครที่มี ผู้เชี่ยวชาญจากบริษัทเอกชนมานิเทศมีข้อดี คือ หากประสบปัญหาใดที่เกี่ยวกับครูต่างชาติ โรงเรียนสามารถ

แจ้งกับบริษัทเพื่อแก้ไขปัญหาหรือเปลี่ยนครูต่างชาติได้ ข้อเสีย คือ หากประสบปัญหาอันเนื่องมาจากบริษัทหรือครูต่างชาติประสบปัญหา โรงเรียนอาจไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันที เนื่องจาก โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการเองอาจขาดข้อมูลในการนิเทศติดตาม หรือประเมินผลได้ ซึ่งผลการประเมินจะนำไปเป็นขวัญและกำลังใจ โดยการเพิ่มอัตราเงินเดือนแก่ครูผู้สอนทั้งครูชาวไทยและต่างชาติที่มีการประเมินที่ดี ส่วนการดำเนินการนิเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีข้อดี คือ เมื่อโรงเรียนหรือครูต่างชาติประสบปัญหาใด ๆ ก็ตาม หน่วยงานต้นสังกัดสามารถเข้ามาช่วยเหลือได้ทันที

สำหรับการดำเนินการนิเทศในโรงเรียนที่จัดการนิเทศโดยบริษัทเอกชนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจทางด้านการนิเทศด้วย เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถทำการนิเทศกันเองได้ และผลการวิจัยยังพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครประสบปัญหาในเรื่องของการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครมีบทบาทลดลง เนื่องจากจำนวนของโรงเรียนที่จัดหลักสูตรโครงการนี้มีเพิ่มขึ้น ทำให้ศึกษานิเทศก์ต้องรับบทบาทมากขึ้นในการกระจายการนิเทศ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหน่วยงานต้นสังกัดหรือโรงเรียนควรจัดให้ครูผู้สอนมีการนิเทศกันเอง พยายามทำให้ครูผู้สอนตระหนักในการทำการนิเทศ มองว่าการนิเทศเป็นการช่วยเหลือครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการสอนและวิชาชีพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรยา เลาเรียนดี (2550) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศแบบร่วมมือพัฒนาวิชาชีพเป็นกระบวนการนิเทศที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของตนเอง ซึ่งบางครั้งอาจเรียกว่า Peer Supervision จะเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองได้โดยไม่ต้องรอรับการนิเทศจากบริษัทหรือหน่วยงานภายนอก โดยปกติจะมีการสังเกตการณ์สอนกันและกันในชั้นเรียน และเปลี่ยนกันให้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการสอนร่วมกัน และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่ง กนกกร ฉัตรศิริฤเลิศ (2546) ได้กล่าวว่า การนิเทศติดตามและการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่ทำให้ทราบว่าการปฏิบัติงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งถ้าผลการประเมินพบว่า การนิเทศไม่ตอบสนอง ผู้นิเทศก็จะได้ระดมความคิด แสวงหาวิธีในการนิเทศเพื่อให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครควรมีการเปิดโอกาสให้แก่นักเรียนที่ด้อยโอกาสทางฐานะการเงินแต่มีศักยภาพในการเรียนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
2. หน่วยงานต้นสังกัดหรือโรงเรียนที่มีการจัดหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษควรมีการเพิ่มนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและฝึกทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษให้แก่ครูชาวไทยที่สอนเป็นภาษาอังกฤษในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
3. สำหรับโรงเรียนที่กำลังจะมีการดำเนินการจัดหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในอนาคตควรมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนในโครงการดังกล่าว โดยการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านทักษะภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้งระบบของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานวิชาการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนทั้งสองสังกัด

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การศึกษาศาสนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นทักษะการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กนกกร ฉัตรหิรัญเลิศ. (2546). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: เสริมสิน ปริเพลส ซิสเต็ม.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: อลิ้นเพลส.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล และคณะ. (2545). *หลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.
- รุจิรี ภูสาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: บூค พอยท์.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2550). *การนิเทศการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: อาร์ แอนด์ ปริ้นท์.
- วีรนุช ปิณฑวณิช. (2547). “ร.ร. สองภาษา” ปัญหาที่รอการแก้ไข. วารสารสานปฏิรูปมูลนิธิสตรีศึกษา, 72 (เมษายน): 1-2: 14-19.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2556). *การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ*. สืบค้นวันที่ 10 เมษายน, 2556, จาก <http://www.bangkokeducation.in.th>.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2548). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ*. เอกสารอัดสำเนา.
- เสาวภา จันทรสงค์. (2547). *การดำเนินงานการจัดการหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี เกษสุริยงค์. (2546). *แนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษา*. ม.ป.ท.